

Тема 1. ЗДОРОВ'Я. ЗАГАЛЬНІ ЗАКОНОМІРНОСТІ РОЗВИТКУ ХВОРОБИ. СМЕРТЬ

Мета: Навчитися аналізувати закономірності виникнення, розвитку та завершення хвороб; засвоїти методику проведення реанімаційних заходів.

ПИТАННЯ ДЛЯ РОЗГЛЯДУ

1. Загальні уявлення про здоров'я та норму.
2. Визначення сутності хвороби.
3. Загальні принципи класифікації хвороб.
4. Форми та стадії розвитку хвороб.
5. Кінець хвороби.
6. Патологія термінальних станів.
7. Методи оживлення (реанімації).

З'ясування вихідного рівня знань за темою

Завдання 1. Назвіть визначення, які характеризують стани здоров'я (А), хвороби (Б). Сумістіть у відповіді літерні індекси (А і Б) з цифровими (1...8).

<i>Індекс</i>	<i>Визначення</i>
1	Форма існування організму, що забезпечує його найдосконалішу, оптимальну діяльність, адекватну умовам навколишнього середовища
2	Стан повного фізичного та психічного благополуччя
3	Порушення властивості організму пристосовуватись до існування в умовах навколишнього середовища
4	Обмежене в своїй свободі життя
5	Існування організму, яке допускає найбільш повноцінну участь його в різних видах громадської і трудової діяльності
6	Стан повного фізичного, психічного благополуччя і стійкої працездатності
7	Форма існування організму, при якій його життєдіяльність стає неадекватною до умов навколишнього середовища (природних і соціальних)
8	Реакція організму на шкідливий вплив факторів навколишнього середовища

Завдання 2. Визначте, які з ознак хвороби належать до патологічних (А) і пристосувальних змін в організмі (Б). Сумістіть у відповіді літерні індекси з цифровими.

<i>Індекс</i>	<i>Ознаки</i>
1	Гарячка
2	Біль
3	Нейтрофілія
4	Активний фагоцитоз
5	Зниження фагоцитарної активності нейтрофільних гранулоцитів
6	Активне утворення антитіл
7	Некроз тканини
8	Зниження працездатності
9	Активізація кровообігу
10	Виникнення локального вогнища запалення
11	Сепсис

Завдання 3. Визначте, які з перелічених хвороб можна віднести до одного з таких принципів їх класифікації: за етіологією (А), патогенезом (Б), органним принципом (В), віком (Г), статтю (Д). Сумістіть у відповіді літерні індекси з цифровими.

<i>Індекс</i>	<i>Хвороби</i>
1	Інфекційні
2	Променева хвороба
3	Травматичний шок
4	Алергічні
5	Обміну речовин
6	Серця
7	Нирок
8	Новонароджених
9	Старечого віку
10	Жіночих статевих органів
11	Андрологія

З'ясування рівня засвоєння матеріалу

Завдання 1. Визначте, які з перелічених захисно-компенсаторно-пристосувальних механізмів в організмі належать до термінових (секунди, хвилини, години) нестійких аварійних (А), помірно тривалих (дні, тижні) і відносно стійких (Б), тривалих (місяці, тижні) стійких (В). Сумістіть у відповіді літерні індекси з цифровими.

<i>Індекс</i>	<i>Механізми</i>
1	Рефлекси, які забезпечують звільнення організму від шкідливих речовин (блювання, кашель, понос, тощо)
2	Реакції, які забезпечують сталість артеріального тиску, осмотичного тиску крові тканин, рівня глюкози в крові та інших констант організму
3	Увімкнення резервних потужностей ушкоджених і здорових органів і тканин (м'яза серця, альвеол легенів, нефронів, гепатоцитів тощо)
4	Виникнення гарячки
5	Нейтралізація токсинів (окислювально-відновні реакції, дія мікосомальних ферментів)
6	Реакції сполучної тканини у вигляді проліферації (загоєння ран), ліквідації вогнища запалення
7	Гіпертрофія міокарда та інших органів і тканин
8	Стимуляція еритропоезу
9	Імунні реакції (вироблення антитіл)
10	Пластичні реакції ЦНС (захисні рефлекси, охоронне гальмування)
11	Зміна характеру обміну речовин з аеробного на анаеробний
12	Лейкоцитоз

Завдання 2. Для самостійної роботи та самоконтролю розв'яжіть ситуаційну задачу та виконайте тестові завдання.

2.1. Ситуаційна задача.

Потерпілий від удару електричним струмом лежить непритомний, дихання відсутнє, пульс не пальпується.

1. Назвіть термінальний стан (стадію вмирання), в якому перебуває хворий.
2. Чи можливе оживлення у цій стадії?
3. Якщо так, то яких реанімаційних заходів ви вжили б на місці пригоди?

2.2. Тестові завдання.

Із запропонованих відповідей виберіть правильну.

1. Скільки тривають підгострі хвороби?
 - А. До 4 днів.
 - Б. Близько 5-14 днів.
 - В. 15-40 днів.
 - Г. Місяці та роки.
2. Як зветься період інфекційних хвороб, який триває від зараження до початку захворювання?
 - А. Латентний період.
 - Б. Інкубаційний період.

В. Продромальний період.

Г. Стан передхвороби.

3. Який етап вмирання характеризується поступовим виключенням усіх функцій організму та в той самий час крайньою напруженою захисних пристосувань, втрачаючи свою доцільність?

А. Преагонія.

Б. Агонія.

В. Клінічна смерть.

Г. Біологічна смерть.

ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Атаман О. В. Патологічна фізіологія в запитаннях і відповідях : навч. посіб. 5-те вид. Вінниця : Нова книга, 2021. 568 с.
2. Боднар Я. Я., Файфура В. В. Патологічна анатомія і патологічна фізіологія людини : підручник. Тернопіль : Укрмедкнига, 2023. 494 с.
3. Основи патології за Роббінсом і Кумаром : підручник / Віней Кумар та ін. 11-е вид. Київ : Медицина, 2023. 856 с.

Додаткова:

1. Атаман О. В. Патофізіологія : підручник : в 2-х т. 2-ге вид. Вінниця : Нова книга, 2018. Т. 1 : Загальна патологія. 584 с.
2. Атаман О. В. Патофізіологія : підручник : в 2-х т. 2-ге вид. Вінниця : Нова книга, 2017. Т. 2 : Патофізіологія органів і систем. 448 с.
3. Патофізіологія : підручник / за ред. М. Н. Зайка, Ю. В. Биця, М. В. Кришталя. 6-е вид., перероб. і допов. Київ : Медицина, 2017. 737 с.
4. Боднар Я. Я., Волошин В. Д. Патоморфологія. Спеціальна патоморфологія : підручник. Вінниця : Нова книга, 2021. 528 с.
5. Вибрані питання патологічної фізіології. Ч. 2. Типові патологічні процеси : підручник / за ред. М. С. Регеди. Львів : Сполом, 2008. 277 с.
6. Гіпоксія : підручник / М. С. Регеда та ін. Львів : Сполом, 2006. 54 с.
7. Кумар Віней, Аббас Абул К., Астер Джон К. Основи патології за Роббінсом : підручник. 10-е вид. Київ : Медицина, 2019. Т. 1. 420 с.
8. Кумар Віней, Аббас Абул К., Астер Джон К. Основи патології за Роббінсом : підручник. 10-е вид. Київ : Медицина, 2020. Т. 2. 532 с.
9. Льовкін О. А., Перцов В. І. Екстрена та невідкладна медична допомога. Львів : Магнолія 2006, 2022. 212 с.
10. Мазуркевич А. Й. Патофізіологія тварин : підручник. Київ : Вища школа, 2000. 237 с.
11. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога : підручник / за ред. І. С. Зозулі, А. О. Волосовця. 5-те видання. Київ : Медицина, 2022. 560 с.
12. Патологічна фізіологія : підручник / за ред. А. І. Березнякової. Харків : Вид-во НФаУ «Золоті сторінки», 2003. 424 с.

13. Патологічна фізіологія : в 3-х ч. / за ред. М. С. Регеди. Львів : Сполом, 2009. Ч. 1 : Нозологія. 290 с.
14. Патологічна фізіологія : підручник / за ред. М. С. Регеди, А. І. Березнякової. вид. 2-ге, допов. та переробл. Львів : Магнолія 2006, 2011. 489 с.
15. Посібник з патологічної фізіології до практичних занять і самостійної роботи студентів за освітньо-професійною програмою «Медицина» / за ред. С. В. Зяблицева. Київ : Книга плюс, 2023. Частина 1 : Загальна патофізіологія. 188 с.
16. Розвиток патофізіології в Україні / за ред. О. О. Мойбенка. Київ : Медицина, 2009. 305 с.
17. General and clinical pathophysiology : textbook for students of higher educational institutions, of IVth level of accreditation / ed. by A. V. Kubyshkin, A. I. Gozhenko. 2nd ed. Vinnytsya : Nova Knyha Publishers, 2016. 656 p.
18. Pathophysiology : textbook. 2nd edition / N. V. Krishtal et al. Kiev : Medicine, 2019. 656 p.
19. Pathophysiology = Патофізіологія : підручник / за ред. М. В. Кришталя, В. А. Міхньова. Київ : Медицина, 2017. 656 с.
20. Pathophysiology = Патофізіологія : підручник / за ред. В. А. Міхньова. Київ : Медицина, 2017. 544 с.